

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Procuror-General la Inalta Curte de casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România 35 lei
6 luni 18 „
3 luni 9 „
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 1698

S U M A R :

Verso chestiunii țărănești, de d-l Jean Naum-Inau;
JURISPRUDENȚĂ :

Curtea de casație s. I: Tănase Ion cu Dincă Ion George;

Idem: N. T. Dumitrescu cu I. Schmidingen;

Idem s. II: I. I. Voicu ș a cu Spiru C. Eftimiu;

Idem s. III: C. N. Dumitrescu cu Minist. de Finanțe;

Curtea de apel din București, s. I: Maria I. N. G. Danielescu cu Maria și C. Popescu;

Tribunalul Bacău: Obștea locuit. din cătuna Albele.

Verso chestiunii țărănești

Cele ce urmează, mi-au fost sugerate mai mult de exclamația unui domn care mă însoțea, văzând între baionete un înalt și frumos țaran îndrumându-se spre penitenciar:

— Ce mai tâlhar bun va eși acesta la liberarea sa!

Nu știu dacă aceste vorbe-s isvorâte din spirit de observație, în ori-ce cas ele sunt judicioase și din nenorocir, ascund mult adevăr în ele.

Intr'adevăr, penitenciarele noastre, nu corespund aproape de loc scopului pe care l'a avut în vedere legiuitorul nostru criminalist din 1874 și care nu e altul, de cât obținerea corijării delinquentului. Posturile de director de pușcărie fiind în majoritatea lor posturi politice, prima grije a acestor funcționari a fost de a se transforma în cărciumari, (vanzători de țuică ori vin), căutând a realiza prin ori și ce mijloace, banii trebuincioși pentru a putea rezista în vremea opoziției. E ușor de văzut deci, în ce mod sunt conduse penitenciarele noastre și ce educație capătă delinquentul în timpul deținerii sale. Spațiul acestui articol, nu ne lasă a insista cu toată tăria, pentru a infiera, cum se cade, acești necorecți — în majoritatea lor, o repetăm — cari în loc de a se ocupa cu misiunea lor, care-i un adevărat apostolat, nu-s stăpâniți de cât de un

singur gând: îmbogățirea prin ori și ce mijloace. Un exemplu scurt, între alte multe: în timp de 12 ani (de 3 ori câte 4 ani) un domn F., a realizat o avere de câte-va sute de mii de lei, din vânzarea în cantități enorme de țuică, desfacerea de castraveți, fasole, lumânări, carne de vite care mureau etc. la temniță, luând bani pentru grațieri, vânzând rogojinele, opincile, cămașile arestanților prin sat și asta prin intermediul gardienilor și nevestei sale, etc. etc.

Și în loc ca acest individ să-și ia locul cuvenit, el e onorat întocmai ca un vir bonus et probus! O tempora! cauza? D-l în chestie, e nepotul d-lui X mare politician. Și ca acest domn, mai sunt încă vre-o 8—9 din cei 14 directori de închisori.

Intrebarea e, cu asemenea funcționari, putem noi spera la obținerea amendării delinquentului, când penitenciarul nu-i casă de represiune, ci stabiliment de educație forțată; iar pedeapsa nu-i dată pentru a chinui, ci pentru a corija, după cum zice Seneca: «ut eum quem punit emendet, aut ut poena cujus coeteros meliores reddat»? Evident că nu și de aceea zicem că observația de mai sus, ni se pare foarte adevărată, căci intr'adevăr, penitenciarele noastre în loc de a fi localuri de corijare de unde delincentii să iasă mai buni, «meliores-reddat», ele sunt un local de corupție, un dezastru pentru puțină moralitate și sentimentul mistic ce a mai rămas în capul arestantului după comiterea faptului.

Cauzele acestor role? sunt nenumărate ele. În primul rând nestabilitatea acestor funcționari, cari cu schimbarea regimului, se călătoresc, pentru a reveni o dată cu partidul. În al doilea rând, e nepregătirea lor pentru această misiune, care implică cunoștinți vaste de sociologie, criminalologie și psihologie, la care trebuie adăugat și mult simț dacă nu cultură specială pedagogică. Cum vreți d-voastră să avem penitenciare bune, când directorii lor sunt analfabeți? De vină mai

e și legea închisorilor, lege îmbătrânită, necoordonată și incoherentă, în care articolele joacă o sarabandă îndrăcită, ciocnindu-se între ele la fiecare săltătură. Mai sunt ele și altele, dar enumerarea ar fi lungă, deci obositoare, și apoi la ce folos? cine-și bate capul cu această chestie?

Noi credem însă că, chestiunea aceasta a penitenciarelor, merită o atenție cu mult mai mare de cât altele, intru cât de ea sunt legate mulțime de interese vitale și de o netăgăduită importanță.

Intr'adevăr, dat fiind că marea majoritate a delinvenților sunt țărani; că ei nu sunt perversi neavând nici degenerarea heredității, nici cultura de secole, nici condițiile de trai imposibile, cum nici clima proprie; că singurul motiv în comiterea delictelor se datorește în primul rând *lipsei de educație și cultură*; că numărul deținuților e enorm; că noi n'avem de cât 2 soiuri de criminali: 1) criminali pasionali (crime ori delict, datorite dragostei, geloziei și beției) și al doilea criminali dacă le putem zice așa legitimi apărători (crime datorite apărării proprietății (incălcare de pământ) și primei furii); dacă avem în vedere toate acestea, lesne ne putem face o idee, câtă importanță și ce menire au închisorile, cu atât mai mult cu cât noi n'avem criminali născuți cariucid de gustul de a ucide, nici criminali perversi.

Lipsa de educație culturală și educație morală suficientă, fiind în primul rând cauza criminalității la noi în țară, și lucrul se explică foarte ușor când ne gândim la abandonul moral în care trăesc copiii țăranilor și claselor de jos, aceasta fiind cauza în mod fatal, trebuie să ne cercăm a găsi leacul, pentru a vindeca răul acesta.

Intre diferitele sisteme de închisori, incontestabil, e de preferat sistemul celular gradat (sistemul irlandez), care constă în separația completă a individului pentru un timp oare care și o dată acest interval trecut, individul e supus regimului mixt (noaptea separat, ziua lucrează în comun); iar ca sistem educativ, cel mai bun, fără îndoială e sistemul american (*conditional pardon system*), care nu e alt ceva de cât educația forțată a delinvențului.

Pentru a realiza aceste două sisteme, e absolută și urgentă nevoie în primul rând de: *reforma codului penal și legei asupra închisorilor*, legislații învechite și defectuoase, iar în al doilea rând, de introdus următoarele inovații, cari pot fi clasate în două secțiuni: măsuri externe și măsuri interne.

Iată aceste reforme în puține cuvinte:

1) Liberarea condițională, la care trebuie adăugat încă:

- a) Înființarea de aziluri pentru alcoolici;
- b) Idem, case de lucru (maisons de refuge. Sist. belgian);
- c) Idem, societăți de temperanță;
- d) Mijloace pentru a se împedeza cheltuirea neșăbuită a peculului;

2) Societățile de patronaj pentru condamnații liberați și copii abandonați moralmente.

Iată acum și măsurile interne ce le propunem:

1) Eliminarea articolelor 26 și 59 din reg. asupra închisorilor ca nenorocite, intru cât se deschide porțița pentru comerțul cu țuica și alimmente;

2) Stabilitatea funcționarilor și în special a directorilor, cari nu vor putea fi de cât licențiați ori doctori în drept, având cunoștinți speciale de criminologie și sociologie;

3) *Obligatoritatea învățământului în închisori, transformând penitenciarele în școli forțate de adulți*, în care se vor preda cursuri teoretice și învățarea de meșteșuguri;

4) Înființarea de conferințe săptămânale, conferințe cu subiect moral și educativ;

5) Băi, dacă nu zilnice, cel puțin bi-săptămânale;

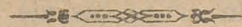
6) Gimnastică.

Suntem convinși că, aceste reforme introduse, penitenciarele noastre n'ar mai fi focare de infecție morală, ci liberații, ar fi cu mult superiori celor ce s'au bucurat de continua libertate, ajungând prin aceasta a avea pătura de jos a țării conștiință de datoria și dreptul său.

Jean Naum-Inau

Doctor în drept

Director al penitenciarului Ocnele-Mari

JURISPRUDENȚĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența de la 16 Martie 1907

Președinția D-lui I. DUGA, Consilier

Tânase Ion cu Dincă Ion Gheorghe ș. a.

Legitimarea copiilor născuți în afară din căsătorie. — Cum și când se poate face. — Interpretarea art. 304 c. civil din 1906. — Considerarea lui ca ast-fel redactat, încă de la promulgarea codului civil.

Copii născuți sau concepuți în afară din căsătorie, vor fi legitimați prin căsătoria făcută după naștere, între tatăl și mama lor, când aceeaștia vor fi recunoscut, fie prin actul de naștere, fie prin act autentic anterior căsătoriei, fie prin actul chiar de căsătorie, iar această regulă, având a se aplica cu putere retroactivă, nu se mai poate spune că legitimarea prin căsătorie sub-

secuentă, se poate face numai în cazul când copiii au fost recunoscuți și prin actul de căsătorie al părinților;—că, prin urmare, prin această interpretare dată cu efect retroactiv articolului 304 c. civil, legiuitorul din 1906 a voit a stabili că acest articol așa cum a fost redactat, are a se considera ca ast-fel, chiar de la promulgarea codului civil.

Decizia No. 99/907.—Casată, după recursul făcut de Tânase Ion, deciziunea Curții de apel din București, Secția III No. 34/906, dată în proces cu Dincă Ion Gheorghe ș. a.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat M. Velescu, în desvoltarea motivului de casare invocată;

Pe d-l avocat Aurel Comănescu, în combateri;

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocată:

«Interpretarea greșită a art. 304 c. civ. Violarea acestui text de lege. Eroare de drept.

«Onor. Curtea apelativă interpretează greșit art. 304 c. civ. și violează deci acest text de lege, când își refuză calitatea de fiu al lui Ion Gheorghe, pe motivul că nu am fost recunoscut de acesta prin actul de căsătorie cu mama Anca, deși această recunoaștere, tatăl meu o face în actul de naștere al mei, declarând cu această ocaziune la oficiul stărei civile că sunt fiul lor».

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care se constată că instanțele de fond admitând acțiunea în revendicare intențată de Dincă Ion Gheorghe în contra recurentului Tânase Ion și Anica Ion Gheorghe, și-a condamnat pe aceștia să delase în proprietatea și posesiunea celui d'întâi, pământul arătat în dispozitivul sentinței Trib. Ilfov, Secț. I cu No. 509/904, confirmată prin deciziunea atacată;

Considerând că după dispozițiunile art. 304 din legea pentru modificarea codului civil, relativ la actele stărei civile promulgată la 15 Martie 1906, copiii născuți sau concepuți afară din căsătorie vor fi legitimați prin căsătoria făcută după naștere între tatăl și mama lor, când aceștia și vor fi recunoscut, fie prin actul de naștere, fie prin act autentic anterior căsătoriei, fie prin actul chiar de căsătorie; iar această regulă urmând a se aplica cu putere retroactivă, nu se mai poate spune că legitimarea prin căsătorie subsequentă se poate face numai în cazul când copiii au fost recunoscuți chiar prin actul de căsătorie al părinților;

Considerând că prin această interpretare cu efect retroactiv dată art. 304 c. civ, legiuitorul a voit a stabili că acest art. așa cum a fost redactat la 1906, să se considere ca ast-fel, chiar de la promulgarea codului civil;

Considerând, că ast-fel fiind, și întru cât în specie, se constată că recurentul Tânase Ion, prin actul lui de naștere, a fost recunoscut ca fiu, de tatăl său Ion Gheorghe, căsătorit mai în urmă cu mama lui, Anca, Curtea de fond, numai dând o greșită interpretare sus citatului text de lege, l'a exclus pe recurent de la moștenirea tatălui său, și l'a condamnat să delase intimatului Dincă Ion Gheorghe, ca unic fiu și moștenitor al defunctului Ion Gheorghe, tot pământul rămas pe urma acestuia;

Că, prin urmare, mijlocul de casare invocată, se găsește întemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 19 Martie 1907

Președenția D-lui I. DUCA, Consilier

N. T. Dumitrescu cu I. Schmidighen

Legea pentru organizarea meseriilor.—Recurs în cașatie în această materie.—Dacă asemenea recursuri sunt supuse la taxa de timbru.

(Art. 96 din legea meseriilor și art. 22 al. 1 lit. b din legea timbrului).

Art. 196 din legea pentru organizarea meseriilor, după care actele făcute în baza acestei legi nu sunt supuse lezei timbrului, se referă numai la actele făcute între meseriași, sau față cu alții, iar nu și la acțiunile purtate în justiție, sau la actele de procedură făcute la instanțele judecătorești cu ocazia exercițiului unei acțiuni făcute pe baza lezei meseriilor.

Prin urmare, recursurile în casație în contra cărței de judecată referitoare la legea meseriilor sunt supuse la taxa timbrului de 5 lei și la taxa specială de 10 lei.

Decizia No. 107/907.—Respins recursul făcut de N. T. Dumitrescu, contra cărții de judecată a judecătorii Ocol. VI București No. 384/906, dată în proces cu I. Schmidighen.

S'a ascultat d-l avocat Marin Alexandrescu care a susținut că în baza art. 96 din legea meseriilor, toate actele sunt scutite de timbru.

Deliberând,

Asupra recursului de față;

Având în vedere că după art. 22 al. 1 lit. b din legea timbrului, recursurile în contra cărților de judecată date în ultima instanță de judecătorii de ocoale în materie civilă, sunt supuse la taxa timbrului de 5 lei și la o taxă specială de 10 lei;

Considerând că art. 96 din legea pentru organizarea meseriilor, după care, actele făcute în baza acestei legi nu sunt supuse lezei timbrului, se referă numai la actele făcute între meseriași, sau față cu alții, iar nu și la acțiunile purtate în justiție sau la actele de procedură făcute la instanțele judecătorești cu ocazia exercițiului unei acțiuni făcute pe baza lezei meseriilor;

Considerând că astfel fiind, și întru cât recursul de față, este făcut fără timbru și taxa prescrisă de art. 22 sus citat, acest recurs urmează a fi respins ca inadmisibil;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența de la 26 Martie 1907

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

I. I. Voicu, Moise Alexe Alexievici, Pera A. Alexievici, Ana Petcu, Ioana Mutzu și H. Goldstein cu Spiru C. Eftimiu, Carolina G. Mareș, G. Mares, Aristița I. Ușorescu, I. Ușorescu, Căpitan Th. Popovici, Căpitan Gr. Lecca, Ion L. Caragiale, Căpitan P. Poenaru, Octav G. Lecca, Elvira G. Lecca, General Gh. Bengecu, Const. G. Lecca, Maria I. Munteanu, Alexandru, Iancu, Constantin și I. Tomescu.

Probe. — Obligația aceluși ce pretinde ceva, de a face dovada. — Aplicarea acestui principiu nu numai când s'ar pretinde un fapt negativ, dar chiar atunci când dovada acestui fapt ar fi imposibilă.

Autoritatea lucrului judecat. — Producerea efectelor autorității lucrului judecat până la reformarea hotărârii ce o constată, chiar atunci când privesc pe incapabil, ca și în contra celor rău reprezentați în justiție și în contra ordinii publice. — (Art. 1169 și 1201 codul civil).

1. *Dispozițiunea din articolul 1169 codul civil, este aplicabilă nu numai când s'ar pretinde un fapt negativ a cărui probă, prin urmare ar fi dificilă, dar chiar când dovada acestui fapt ar fi imposibilă, căci imposibilitatea de a dovedi nu denaturează de loc calitățile părților și prin urmare, nu poate impune defendorului sarcina probei, care probă, formând baza reclamațiunii, ea este esențialmente în sarcina reclamantului.*

2. *Autoritatea lucrului judecat pusă de legiuitor printre prezumțiunile legale, face a se presupune juste și adevărate tot ce conține în hotărârea judecătorească; că această autoritate se reazămă, nu pe certitudinea dobândită, că o hotărâre este justă, ci pe prezumțiunea justiției sale, când ea este investită cu formele care îi dă caracterul unei hotărâri: (res judicata pro veritate habetur), și această autoritate este atât de absolută, în cât chiar când ar fi dată în contra incapabililor, în contra acelor care ar fi fost rău reprezentați în justiție și chiar în contra ordinii publice, ea își produce efectul, până ce pe căile ce legea pune la dispoziția părților, nu s'ar reforma.*

Deciziunea No. 86/907. — Respins recursul făcut de I. I. Voicu și alții, contra deciziei Curței de apel din București S. II No. 191/906, dată în proces cu Spiru C. Eftimiu și alții.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat C. C. Arion în dezvoltarea motivelor de casare; pe d-l avocat Djuvara în combateri;

Deliberând,

Asupra motivelor de casare I și III:

I. «Violarea principiului «in exceptione reus fit actor» și art. 1169 codul civil, Celor cari afirmă mandatul le incumbă și proba acestui mandat, căci eu făcusem proba neexistenței lui prin faptul că nu se găsea nici urmă în dosar. E inadmisibil ca o simplă cerere în justiție, făcută de un avocat să oblige pe cel pe care acesta pretinde că îl reprezintă cu toate consecințele unei acțiuni în justiție, și apoi, când se pune cestiunea existenței mandatului, să se ceară de la pretinsul reprezentant proba faptului negativ că nu a dat mandat. Curtea uită că mandatul se dă prin act scris, legalizat sau autentificat, când e dat pentru reprezentare în justiție, și consacra o teorie nelogică și falsă atunci când dispensează de proba existenței procurii mandatului pe partea ce câștigă».

III. Omisiune esențială și violarea principiului că apelul nu se poate face de cât cu o procură specială. Curtea nu examinează cestiunea dacă d-l Dr Babeș avea mandat special pentru a face apel»

Având în vedere că din deciziunea No. 191 din 22 Iunie 1906 a Curței de apel din București, Secția II, atacată cu recurs, se constată că la 1 Iunie 1896, recurenții Moise Alexiu, Alexiu Pera și cei 1'alți, prin procuratorii d-nii avocați C. G. Ioan și Tache Ionescu, cheamă în judecată în calitate de rude de aproape în grad succesibil, pe Constantin Lecca și cei 1'alți, intimați în recurs, spre a le restitui întreaga avere rămasă pe urma defunctei Ecaterina Momulo Cardini, și asupra căreia aceștia fuseseră puși în posesie; în această petițiune de intentare de acțiune se arată că femeile măritate au autorizația soților și că domiciliul avocaților este strada Câmpineanu No. 48, unde se și îndeplinește procedura;

la ziua fixată pentru înfățișare nu se presintă reclamantii și nici procuratorii lor așa că prin sentința No. 464/896 li se respinge acțiunea ca nesustinută, sentința care comunicându-se avocatului C. G. Ioan el declară, în josul procesului verbal de comunicare, că nu are puteri a primi și comunicări, în urma căreia, comunicările se fac prin Monitorul Oficial, reclamantii fiind străini fără reședință sau domiciliu în țară; că, după aceasta la 4 Ianuarie 1907, avocatul Emil Babeș din Pesta, în calitate de mandatar al recurenților de azi, face apel în contra sus zisei sentințe, acest apel rămând suspendat în timp de doi ani, se perimă după cererea defendorilor, și în urmă aceștia investesc cu formula executorie sentința No. 464/96 rămasă astfel definitivă; că, după aceasta, recurenții fac contestație la Tribunalul contra investirei acestei sentințe cu titlu executor și apoi apel la Curte, pe motive: 1) că avocații G. C. Ioan și Tache Ionescu n'au avut procură a intenta în numele lor sus arătata acțiune, precum nici avocatul Babeș din Pesta spre a face apel, după cum se vede chiar în dosarul afacerii, unde nu există asemenea procură; 2) că n'au fost citați în regulă la diferitele înfățișări; și 3) că sentința dată contra lor n'a fost regulat comunicată; că atât Tribunalul, cât și Curtea de apel, respingându-le această contestație, dânsii au făcut recursul de față;

Considerând că un principiu de rațiune și siguranță socială cere ca acela care ar pretinde ceva, trebuie a dovedi că pretențiunea sa este fondată; cu alte cuvinte ori cine alegă un fapt nou, contrariu pozițiunii pe care o au adversarii, trebuie să stabilească veritatea acestui fapt;

Considerând, că acest principiu l'a stabilit legiuitorul prin art. 1169 codul civil, cerând ca cel ce face o propunere înaintea judecății trebuie s'o dovedească; onus probandi incumbi actori și reus excipiendo fit actor;

Având în vedere rațiunea pentru care a fost admis acest principiu și termenii absoluți ai art. 1169 codul civil, rezultă că legea nu face nici o distincțiune; și așa fiind urmează că această dispozițiune a legii este aplicabilă nu numai când s'ar pretinde un fapt negativ, a cărui probă prin urmare ar fi dificilă, dar chiar când dovada acestui fapt ar fi imposibilă. În adevăr imposibilitatea de a dovedi, nu denaturează de loc calitățile părților și prin urmare nu poate impune defendorului sarcina probei, care probă formând baza reclamațiunii, ea este esențialmente în sarcina reclamantului;

Având în vedere că în specie intimații au opus recurenților la instanțele de fond autoritatea lucrului judecat rezultând din sentința No. 464/96 a Tribunalului Ilfov secția I investită cu formula executorie;

Considerând că autoritatea lucrului judecat pusă de legiuitor, printre prezumțiile legale face a se presupune juste și adevărate, tot ce se conține în hotărârea judecătorească; că această autoritate se razemă nu pe certitudinea dobândită că o hotărâre este justă dar pe prezumțiunea justiției sale, când ea este investită cu formele care îi dă caracterul unei hotărâri (res judicata pro veritate habetur) și această autoritate este atât de absolută în cât chiar când ar fi dată în contra incapabililor, în contra acelor care ar fi fost rău reprezentați în justiție și chiar în contra ordinii publice, ea își produce efectul până ce pe căile, ce legea pune la dispoziția părților, nu s'ar reforma.

Astfel fiind în specie recurenții care voiau să doboare pozițiunea de fapt și de drept ce o aveau recurenții în baza unei prezumțiuni legale, ei trebuiau să dovedească, pe calea contestațiunii ce legea le pune la dispozițiune, lipsa de calitate a procuratorilor, ca și lipsa de autorizație a femeilor măritate, adică viciile de care pretind că era atinsă hotărârea definitivă invocată de defendori, ori cât de dificilă le-ar fi fost dovada acestor fapte;

Că așa fiind, instanța de fond făcând aplicațiunea acestor reguli de drept, n'a violat dispozițiunile art. 1169

C. c. și prin urmare nici principiul «inexceptione reus fit actor» și nici n'a comis vre-o omisiune esențială;

Asupra motivelor II și IV de casare:

II. «Violarea art. 1203 comb. cu 1191, intru cât numai din presupțiunii Curtea admite ca probată existența mandatelor în virtutea căror D-l C. G. Ioan ne-a reprezentat la I instanță, iar D-l D-r E. Babeș ne-a reprezentat la facerea apelului. În adevăr, Curtea, pentru a stabili primul punct (reprezentarea la prima instanță), invoacă calitatea mandatului; pentru a stabili cel de al doilea (reprezentarea la facerea apelului), scrisoarea mandatului. După nici o regulă de probațiune asemenea presupțiunii nu pot fi admise pentru a stabili existența unui mandat scris, pe baza căruia cel d'ântiū mandat a făcut acțiune și nu s'a prezentat să o susțină, ajungând la acest rezultat că revendicarea din parte-ne a succesiunii Ecat. Momulo-Cardini, de o valoare de mai multe milioane, de la D-l Lecca și cei l'alți a fost introdusă în justiție numai ca să fie respinsă.

IV «Omisiune esențială. Am întemeiat nulitatea sentinței Tribunalului pentru două moștenitoare căsătorite pe faptul că ele nu au fost autorizate de soții lor nici la darea pretenșelor procuri D-lor C. G. Ioan și E. Babeș, nici în cursul instanței. Aceasta se vede din concluziile noastre la Tribunal și la Curte, care însă nu se ocupă de loc de această cerere de natură a anula sentința contestată și, deci, de a schimba deciziunea atacată cu recurs, cel puțin pentru cele două femei».

Având în vedere că odată stabilit în drept, că recurenții trebuiau să facă dovada alegațiilor lor, rămâne fără interes argumentația în fapt a Curței de apel, din care deduce că avocații recurenților au avut mandat a îi reprezenta în justiție, și nici necesitate nu mai era a motiva dacă cele două recurente au fost sau nu autorizate de soții lor, la darea procurilor, sau în cursul instanței, căci decizia se menține pe argumentația de drept cum că recurenții ca reclamânți trebuiesc a dovedi tot ce alegă;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența de la 4 Aprilie 1907

Președenția D-lui G. P. PETRESCU, Președinte

C. N. Dumitrescu cu Ministerul de Finanțe

Responsabilitatea administrațiunii financiare pentru deficitele constatate în gestiunea perceptorilor. Împărțirea acestei responsabilități cu controlorii respectivi când deficitul a provenit din neglijența acestora. — Art. 25 și 26 din legea pentru organizarea Administr. finanțelor. — Art. 134 legea comptabilității publice. — Art. 67 și 88 din legea pentru constatarea și perceperea contribuțiilor directe

Din combinarea art. 25 și 26 din legea pentru organizarea administrațiunii finanțelor statului cu art. 134 din legea comptabilității publice, rezultă că administratorul financiar are dreptul de a împărți cu șefii secțiunilor administrative și cu șeful secțiunii creditului agricol, precum și cu controlorii respectivi, răspunderea pentru plata sumelor ce s'ar constata ca deficit în gestiunea perceptorilor aflați sub privigherea și controlul lor; însă această împărțire de răspundere are loc numai atunci când se va constata în fapt că deficitul a provenit din neglijența arătaților șefi de secțiune și controlori, căci în cas contrar răspunderea cade numai asupra administratorului financiar, pe baza art. 67 și 88 din legea de

constatare și percepere, din care rezultă că administratorii financiari se consideră ca fidejutori ai perceptorilor din circumscripția lor.

Deciziunea No. 128/907. — Respingerea recursului făcut de C. N. Dumitrescu contra deciziunii Inaltei Curți de conturi secția I, No. 25/906, dată în proces cu Ministerul de Finanțe.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Borș din partea recurentului și pe d-l avocat Zeuceanu din partea intimatului.

Deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Exces de putere și violarea articolului 25 și 26 din legea de organizare a Ministerului de finanțe, combinate cu art. 34 al legii comptabilității publice a statului și art. 88 a legii de constatare și percepere.

«Este vorba în specie de delapidare de bani săvârșită de un perceptor ale cărei operațiuni după precitații articolii cad sub controlul și supravegherea fără distincțiune și cu egală solidaritate nu numai a administratorului financiar și a controlorului cum a decis onorata Curte de Conturi ci și sub aceea a șefilor de secție respective din administrația financiară.

«Perceptorii varsă sumele în mâinile acestora și ei se găsesc prin consecință puși în aceiași măsură a verifica și controla lipsurile ce s'ar face. Onor Curte de compturi face o distincțiune ce legea nu creiază și prin atare ilegală și greșita aplicațiune a legii a îngreuiat răspunderea mea.

«Scutirea deci a responsabilități a d-lor Bucur Isbănescu, G. Popescu și N. Sterian este în afară de lege și ca atare deciziunea pe care o alătur aci în copie cată a fi casată».

Considerând că din combinațiunea art. 25 și 26 din legea pentru organizarea administrațiunii finanțelor statului, cu art. 134, din legea comptabilității publice, rezultă că administratorul financiar are dreptul de a împărți cu șeful secțiunilor administrative, și cu șeful secțiunii creditului agricol, precum și cu controlorii respectivi, răspunderea pentru plata sumelor ce s'ar constata ca deficit în gestiunea perceptorilor, aflați sub privigherea și controlul lor, însă această împărțire de răspundere are loc numai atunci când se va constata în fapt, că deficitul a provenit din neglijența arătaților șefi de secțiune și controlori, căci, în caz contrar, răspunderea cade numai asupra administratorului financiar, pe baza art. 67 și 88, din legea de constatare și percepere, din care rezultă că administratorii financiari să consideră ca fidejutori ai perceptorilor, din circumscripția lor;

Considerând că în specie, Inalta Curte de compturi, prin deciziunea cu No. 25/906 supusă recursului stabilit, în fapt, că D-nii Gh. Popescu și N. Sterian, ca șefi de secțiunii administrative, din administrațiunea financiară a jud. Olt precum și D-l Bucur Isbănescu, ca șef a secțiunii creditului agricol, nu pot să fie responsabili pentru plata sumelor delapidate de către perceptorul Iosef Dimitrievici de la circumscripția a 11 Seaca, jud. Olt, în timpul serviciului său, de la 1 Aprilie 1902 până la 18 Decembrie 1902, căci dânșii în împrejurările cum urmau să își îndeplinească serviciul de șef de secțiune, în administrațiunea financiară, nu puteau să verifice și să controleze gestiunea numitului perceptor, cu ocaziunea vărsărilor de bani ce să făceau la acea administrațiune financiară, ci acea verificare și control se putea face numai de către recurent, ca administrator financiar și de către controlorul respectiv Victor Dimitriu;

Considerând că această constatare de fapt stabilită de către Inalta Curte de compturi, scapă de sub controlul Curței de casație, și astfel, în asemenea circumstanțe, și în vederea principiului mai sus expus, ur-

mează că recursul trebuie a se respinge ca nefondat, căci înalta Curte de complituri a făcut o bună aplicațiune a legii;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, Secția I

Audiența de la 11 Aprilie 1907

Președenția D-lui M. VIDRAȘCO, Consilier

Decisia No. 109

Fond dotal. — Cazurile în cari poate fi înstrăinat. — Dreptul instanțelor judecătorești a aprecia acele cazuri. — Dacă judecătorii sunt în drept a cerceta în caz de cerere de autorizare de împrumut, dacă soții au altă avere spre a satisface nevoile pentru care recurge la averea dotală. — Înstrăinarea ori ipotecarea averei dotale în afară de cazurile prescise de lege. — Drepturile soților în asemenea împrejurare. — Chestia, de a se ști cari sunt reparațiunile mari. — Chestie de drept. — Dacă creditorul ce împrumută în contul averei dotale, e dator a veghia dacă banii împrumutați se întrebuințează la scopul pentru care s'a cerut. (Art. 1253 cod. civil).

1. Art. 1253 c. civ. consacră anumite excepțiuni la principiul inalienabilității fondului dotal, permițând înstreinarea și chiar ipotecarea acestui fond în cazurile anume prevăzute, și a căror constatare, legea a deferit-o instanțelor judecătorești, chemate a decide asupra cererilor de autorizare făcute de soția căsătorită sub regimul dotal.

2. Legea nu cere ca justiția, înainte de a statua asupra unei cereri de autorizare tinzând la înstreinarea ori ipotecarea fondului dotal, să cerceteze în prealabil dacă soții nu dispun de altă avere spre a satisface nevoile pentru cari se recurge la averea dotală.

3. Înstrăinarea ori ipotecarea imobilului dotal în afară de cazurile excepționale prevăzute de lege, autoriză în principiu pe soție a cere anularea unor asemenea acte, de oare-ce pe de o parte terții cari contractează cu soția, sunt presupuși că cunosc legea; iar pe de altă parte încheierile tribunalului, date după simplă cerere în camera de consiliu, nu au în genere autoritatea lucrului judecat, așa că femeia poate mai târziu, invoca nulitatea adjudecațiunii imobilului dotal înstreinat în temeiul unei autorizații date pe baza unei cauze ce nu intră în termenii art. 1253 c. civil; că însă, femeia nu se poate prevala de nulitatea autorizării dată de justiție, sub pretextul falsității faptelor alegate de ea pentru a obține acea autorizație.

4. De și chestiunea de a se ști, cari anume reparațiuni constituiesc reparațiuni mari în sensul definițiunii legale, e o chestiune de drept, totuși, calificarea juridică dată unei reparațiuni, trebuie să fie precedată de constatarea ei în fapt care după opiniunea comună, incumbă exclusiv justiției, ce dă autorizarea de împrumut pentru facere de reparațiuni mari.

5. Nu există nici o dispozițiune în lege care să impună împrumutătorului îndatorirea de a veghia ca banii împrumutați din averea dotală, să fie întrebuințați la scopul în vederea căruia s'a dat soților autorizarea de împrumut, și o astfel de obligațiune se poate pretinde cu atât mai puțin atunci când împrumutul se acordă pentru reparațiuni, unde controlul creditorului e foarte greu dacă nu imposibil de exercitat.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați C. C. Arion, Al. Cerban și Lapati, în susținerea apelului;

Pe d. avocat C. Nacu, în combateri.

Deliberând,

Având în vedere apelul făcut de Maria I. N. G. Dănielescu, astăzi Riga, contra sentinței cu No. 148 din 9 Martie 1906, a Tribunalului Ilfov, Secția III-a;

Având în vedere că prin acțiunea introdusă înaintea primei instanțe, apelanta a cerut anularea actului de ipotecă înscris la No. 295/93, și prin consecință să se anuleze ordonanța de adjudecare cu No. 1748 din 1903 a Trib. Ilfov, secția de Notariat, dată cu ocaziunea executării menționatului act de ipotecă, și să fie obligați intimaii Maria C. Popescu și C. Popescu ca să restituie apelantei, imobilele ce dețin pe temeiul acestei ordonanțe de adjudecare;

Având în vedere că prin sentința atacată cu apel, Tribunalul a respins ca neîntemeiată această acțiune;

Având în vedere expunerea faptelor acestei afaceri, din sentința tribunalului, pe care Curtea și-o însușește;

Având în vedere că în dezvoltarea acțiunii sale, apelanta a susținut înaintea Curței, — ca și la prima instanță, — că Tribunalul Ilfov, secția III-a prin jurnalul No. 7018 din 18 Decembrie 1892, autorizând împrumutul ipotecar, a cărui nulitate să cere, asupra imobilului său dotal, pentru facere de reparațiuni, ar fi nesocotit dispozițiunile actului dotal, prin care facerea reparațiunilor era pusă în sarcina constitutorului dotel și a soțului; că nu s'a cercetat în prealabil, după cum s'ar fi impus, dacă soții nu au altă avere pentru executarea reparațiunilor și numai în urmă să se fi autorizat ipotecarea imobilului dotal, în acel scop; — că reparațiunile pentru facerea căroră Tribunalul a acordat autorizarea, nu erau mari în sensul legii și în fine că banii împrumutați nu ar fi fost întrebuințați la destinațiunea lor, așa că, din toate aceste puncte de vedere, — pretinde apelanta, — jurnalul Tribunalului menționat mai sus, este isbit de nulitate și, ca consecință, urmează să se anuleze actul de ipotecă și ordonanța de adjudecare, obligându-se intimaii la restituirea imobilelor dotale, în stăpânirea sa;

Considerând că art. 1253 c. civ. consacră anumite excepțiuni la principiul inalienabilității fondului dotal, permițând înstreinarea și deci ipotecarea acestui fond, în cazurile anume prevăzute în acest text și a căror constatare legea a deferit-o instanțelor judecătorești chemate a decide asupra cererilor de autorizare făcute de soția căsătorită sub regimul dotal;

Considerând că legea nu cere ca justiția, înainte de a statua asupra unei cereri de autorizare, — tinzând la înstreinarea, ori ipotecarea fondului dotal, — să cerceteze în prealabil, dacă soții nu dispun de altă avere ce ar putea satisface nevoile pentru satisfacerea căroră se recurge la averea dotală;

Că, o asemenea măsură, negreșit prudentă, din punctul de vedere al administrării fondului dotal, ne fiind cerută de lege, ca o formalitate prealabilă și deosebită de constatarea cazului care în sine autoriză înstreinarea aceluși fond, urmează că neîndeplinirea unei asemenea constatări nu poate face ca autorizarea dată de Tribunal să nu fie valabilă;

Considerând însă că înstrăinarea ori ipotecarea imobilului dotal în afară de cazurile excepționale prevăzute de lege, autoriză în principiu pe soție a cere anularea unor asemenea acte, de oare-ce pe de-o parte, terții care contractează cu soția sunt presupuși că cunosc legea și de altă parte, încheerile Tribunalului, date, după simplă cerere, în camera de consiliu, iar nu pe cale contencioasă, nu au în general autoritatea și irevocabilitatea lucrului judecat și deci femeia poate, mai târziu, învoaca nulitatea adjudecațiunii imobilului dotal, înstrăinat în temeiul autorizațiunii date pe baza unei cauze ce nu intră în termenii art. 1253 c. civil ;

Considerând, că acest drept al femeii, suferă totuși restricțiuni în exercițiul lui, bazate pe interesul chiar al menținerii creditului de care ea poate realmente avea nevoie, precum și în interesul terțiilor de bună credință, cari nu au participat la nici o fraudă pentru obținerea autorizațiunii ;

Că astfel, e constant în drept că femeia nu se poate prevala de nulitatea autorizării dată de justiție, sub pretextul falsității faptelor alegate de ea pentru a obține acea autorizare, căci ar fi o adevărată nedreptate de a impune terțiilor de bună credință să suporte consecințele unei erori comisă de justiție, asupra unor fapte pe care ei nu sunt, — cele, mai adese ori, — în măsură de a controla ori verifica ; — că, tot asemenea se admite, că terții nu pot fi făcuți responsabili decât atunci, când contractează pe temeiul unei autorizațiunii care violează legea în mod vădit, admîind înstreinarea fondului dotal într'un caz neprevăzut de art. 1253 și când, prin urmare, violarea legii este aparentă și rezultă în mod manifest din simpla cetire a jurnalului tribunalului la care dănsii sunt înuțți a se raporta ;

Considerând că, în specie, prin actul dotal al apelantei, constituitorul dotei își rezervase în profitul său jumătate din usufructul averii dotale pe timpul cât va trăi, cu îndatorirea de a suporta, dinpreună cu soțul, în proporțiunii egale, cheltuelile pentru facerea tutelor reparațiunilor ce ar fi necesare la imobilele dotale ;

Considerând că obligațiunea ce-și ia constituitorul dotei și soțul de a contribui la facerea reparațiunilor, nu poate fi înțeleasă în sensul cum ar indica-o termenii actului, căci fără îndoială că părțile nu au putut înțelege a se obliga de cât la reparațiunile de întreținere în schimb și în limitele folosinței ce aveau dar nu de a suporta și reparațiunii mari care prin valoarea lor ar escede cu mult folosința întreagă a averii dotale după cum se pretinde de apelantă ;

Că aceasta este interpretarea adevărată, reiese din împrejurarea că actul dotal prevede că după încetarea din viață a constituitorului dotei, soțul nu va avea să suporte de cât sarcinile căsătoriei, fără a mai vorbi nimic despre reparațiunii și este evident că dacă la începutul căsătoriei, — când soțul percepea numai jumătate din venit, — ar fi fost obligat să contribue pe jumătate, chiar la reparațiunile mari, această îndatorire s'ar fi menținut și pentru timpul când soțul primea venitul întreg și nu ar fi fost lăsat în limitele obligațiunilor legale ;

Că, adevărul este că părțile vorbesc în actul dotal despre reparațiunii, numai din cauză că constituitorul dotei și rezervase jumătate din venit și era natural ca cu titlu de reciprocitate să suporte și cheltuelile de reparațiunii fără a se înțelege de a i se impune lui, — care în definitiv dicta condițiunile actului — ori soțului, obligațiunii mai întinse, în această privință, de cât cele prevăzute de lege ;

Că, prin urmare, din punctul de vedere al actului dotal, — apelanta era în drept a obține autorizarea de a contracta un împrumut ipotecar asupra imobilelor dotale pentru facere de reparațiunii mari ;

Considerând că, rezultă din actul de expertiză care a precedat autorizarea tribunalului că dintre reparațiunile pentru facerea cărora s'a acordat autorizarea de împrumutare, — unele numai, cum sunt acele pri-

vitoare la refacerea totală a acoperământului și cele pentru scoaterea igrasiei din ziduri, — însușesc caracterul legal de reparațiunii mari necesare pentru conservarea imobilelor dotale în sensul art. 1253 codul civil combinat cu art. 546 codul civil, — iar altele, sunt reparațiunii de întreținere, ori constituiesc simple îmbunătățiri ;

Considerând însă, că tribunalul prin jurnalul de autorizare, motivează că văzând cererea soților Danielescu de a fi autorizați să contracteze un împrumut ipotecar de 25.000 lei, spre a face reparațiunii mari neapărate pentru conservarea imobilelor dotale și fiind seamă că din expertiza ce a dispus în cauză, se constată că reparațiunile cerute de petiționari, sunt în adevăr mari și urgente, — fără însă a le indica anume — necesitând pentru facerea lor suma de 35.000 lei, în vederea acestora autoriză contractarea împrumutului cerut de 25.000 în scopul arătat ;

Considerând că din cuprinsul acestui jurnal, se vede lămurit că împrumutul autorizat de tribunal, era pentru unul din cazurile prevăzute de art. 1253 cod. civil și pe care tribunalul îl caracteriză în modul cel mai formal ;

Că față cu acest jurnal, ori cine, — comptând, cum era normal, pe exactitatea celor afirmate acolo și pe buna credință a soților Danielescu, — era autorizat a contracta cu ei asupra imobilelor dotale, și cu atât mai mult creditoarea ipotecară Evdochia Costescu care, în calitate de tutrice a minorilor săi copii, a dat cu împrumut suma de 25.000 lei, aparținând minorilor fiind autorizați, în acest scop, tot de secțiunea III a tribunalului Ilfov, care, dăduse și soților Danielescu autorizațiunea cerută ;

Că, nu se poate pretinde că, creditoarea ipotecară ar fi fost ținută să verifice actele, spre a constata prin ea însăși de ce anume reparațiunii aveau nevoie imobilele soților Danielescu și apoi dacă ele toate constituiau reparațiunii mari în sensul legii, căci, după cum s'a stabilit mai sus, aceste constatări incumbă justiției numai, — a cărei autorizare e cerută de lege în cazurile indicate de art. 1253, — și la a cărei hotărâre împrumutătorul este obligat a se raporta când tratează asupra unor imobile dotale ;

Că deși chestiunea de a se ști cari anume reparațiunii constituiesc reparațiunii mari în sensul definițiunii legale, e desigur o chestiune de drept, — presupusă ca cunoscută de toată lumea, — totuși calificarea juridică dată unei reparațiunii, trebuind să fie precedată de constatarea ei în fapt — care, după opiniunea comună, incumbă exclusiv justiției ce dă autorizarea, — urmează, conform celor expuse, ca intimata adjudecată să nu suferă consecințele unei erori provocată de apelantă și comisă de tribunal cu ocazia autorizării ce i-a dat ; că aceasta cu atât mai mult, că eroarea comisă de tribunal nu numai că nu era aparentă, dar din modul cum este motivat jurnalul, ideea ori cărei erori din partea tribunalului era cu desăvârșire exclusă ;

Considerând că, cu privire la argumentul invocat de apelantă din neîntrebuințarea banilor împrumutați la destinațiunea lor, nu există nici o dispozițiune în lege, care să impună împrumutătorului îndatorirea de a veghea ca banii să fie întrebuințați la scopul în vederea căruia s'a dat autorizațiunea, și o astfel de obligațiune se poate pretinde cu atât mai puțin atunci când se acordă împrumutul pentru reparațiunii, căci atunci controlul creditorului e foarte greu, dacă nu imposibil de exercitat ; — că, în deosebi, în specie nu se poate face nici o imputare în această privință împrumutătorului, căci el, conform îndatoririi ce i s'a pus prin încheerea tribunalului, a depus banii la tribunal, care mai apoi a dispus la eliberarea lor apelantei, după ce a luat mai întâiu inscripțiune ipotecară asupra unei moșii a soțului, — cu consimțământul acestuia, — pentru siguranța facerii reparațiunilor ;

Că, ceva mai mult, tribunalul Ilfov statuând mai târ-

ziu asupra radierei acestei inscripțiuni ipotecare, luată în avere soțului, constată că toate reparațiunile, pentru care se contractase împrumutul ipotecat de soție, fuseseră executate, și în consecință a dispus radierea inscripțiunii ipotecare, luată ca garanție pentru executarea acestor lucrări, — că, de și este adevărat, că mai în urmă apelanta a intentat o acțiune tinzând să se constate că reparațiunile nu fuseseră executate în întregime și că deci nu se putea radia ipoteca luată în avere soțului, fără consimțământul său, — cu toate acestea, înaintea Curței, acest proces s'a închis, prin transacțiune, între frați, așa că și din acest punct de vedere, apelanta nu mai este autorizată a critica înstreinarea imobilelor sale dotale, pe motiv că banii împrumutați n'ar fi fost întrebuințați la destinațiunea lor;

Considerând, că din moment ce, pentru motivele expuse, actele de ipotecă și ordonanța de adjudecare nu pot fi anulate, este inutilă a discuta temeinicia susținerilor intimatelor cum că nulitatea acestor acte nu s'ar putea cere după ce ordonanța de adjudecare a fost executată și aceasta cu atât mai mult, că acest mijloc de apărare este neîntemeiat, după cum bine o constată tribunalul prin sentința atacată cu apel;

Pentru aceste motive, redactate de d. consilier G. Buzdugan, Curtea, respinge, etc.

(ss) M. Vidrașcu; M. Ciocărdia; G. Buzdugan; Șt. Mladoveanu; D. Mavrodin.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BACĂU

Audiența de la 27 Septembrie 1905

Președenția D-lui DIONISIE IONESCU, Jude de ședință

Jurnalul No. 8459

Expertiză. — Ceată de moșneni. — Modul cum are a fi chemată înaintea expertului. — Dovada ce trebuie făcută de primarul respectiv, cum că a încunoștiințat pe moșnenii de ziua expertizei. — (Art. 75 al. 11 și 218 pr. civ.).

Deși legiuitorul nu a arătat modul cum cețele de moșneni, au a fi chemate înaintea expertului, totuși nu se poate susține că în acest caz cețele ar urma să fie citate conform art. 75 al. 11 proc. civilă de oare-ce din art. 217 ult. aliniat se vede clar că legiuitorul, pentru efectuarea lucrărilor la fața locului de către experți a căutat să deroage de la principiul de chemare din art. 75, introducând modul de citare prin scrisori recomandate.

Că, prin urmare, expertul trebuie să anunțe prin scrisoare recomandată pe Primarul comunei de origină de care ține ceata moșnenilor ca și el se înștiințeze pe moșnenii săi locuitori, arătând însă printr'un proces verbal modul cum dânsul a adus la cunoștința obștei această înștiințare.

Tribunalul,

Asupra incidentului ridicat de pârâta obștie a locuitorilor foști clăcași din cătuna Albele, prin care tinde la anularea expertizei făcută de Inginerul Orzescu, pentru motivul că la efectuarea acestei expertize, obștia nu a fost citată în conformitate cu dispozițiunile art. 75 al. 11 din proc. civilă prin Portărei și cu formele prescrise de acest articol;

Considerând că conform art. 218 al. ultim pr. civ. expertul nu va putea face nici o lucrare la fața locului de cât față cu prigonitoarele părți sau și în lipsa lor după ce au fost chemate anume prin scrisoare re-

comandată, recipisa de predarea scrisoarei la poștă fiind loc de dovadă;

Că nicăeri legiuitorul nu a arătat modul cum vor fi chemate cețele de moșneni înaintea expertului;

Că deși în această privință nu există nici o dispozițiune, totuși nu se poate pretinde după cum susține pârâta, că în acest caz obștiile să fie citate în conformitate cu dispozițiunile art. 75 al. 11 din proc. civ. întru cât se vede lămurit din cele coprinse în art. 218 al. ultim același cod, că legiuitorul pentru efectuarea lucrărilor la fața locului de către experți, a căutat să deroage de la principiile de chemare din art. 75, introducând modul de citare prin scrisori recomandate;

Că acest mod de chemare a fost introdus pentru a înlătura cheltuelile ce s'ar face cu citarea părților prin oficiul Portăreilor și pentru a accelera prin aceste feluri de chemări efectuarea acestor expertize;

Că, prin urmare, în cazul unde o obștie ar fi chemată ca parte, la efectuarea unei ast-fel de lucrări trebuie menținut principiul chemării prin scrisori recomandate;

Că ast-fel expertul tot după principiile art. 75 alin. 11 pr. civ. și art. 218 al. ult. aceiași procedură va anunța prin scrisoare recomandată pe primarul comunei de origină, de care ține ceata moșnenilor, ca să înștiințeze pe moșnenii săi locuitori în proprietățile să se adune în localul primăriei după eșirea din biserică într'o zi de Duminică sau sârbătoare, pentru ca el, primarul, să le pună în vedere ziua când expertul se va prezenta pentru a efectua lucrarea sa;

Că în lege, nearătându-se, de asemenea, modul cum primarul, căruia i s'a comunicat acea înștiințare prin scrisoare recomandată, să aducă la cunoștința obștei acest termen al chemării pentru expertiză, în acest caz primarul trebuie să arate modul cum dânsul a adus la cunoștința obștei astă înștiințare;

Că o ast-fel de înștiințare primarul ar putea-o face fie prin bătăi de tobă, fie prin diferite publicațiuni, lipite la ușa primăriei, a bisericii, a școlii, a cârciumelor etc., fie anunțând pe fie-care membru în parte al obștiei despre aceasta, fie chemându-i la primărie pe toți, unde le va comunica data efectuării expertizei;

Că însă, este evident, că despre toate aceste operațiuni primarul este dator să închee un proces-verbal, în care să arate modul cum dânsul a adus la cunoștința obștiei, termenul ce-i fusese comunicat de către expert prin scrisoare recomandată;

Că cestiunea acestei încunoștiințări, devenind ast-fel o cestiune de fapt, instanțele judecătorești, în ast-fel de cazuri, vor judeca după cele constatate în acest proces-verbal, dacă obștia a fost sau nu suficient încunoștiințată despre acel termen;

Că această normă se impune, căci se poate foarte bine întâmpla, ca primarul, deși a primit această scrisoare recomandată, totuși prin nimic să nu o aducă la cunoștința obștiei, ast-fel că singura trimitere către primar a scrisoarei recomandate, nu poate dovedi că obștia a luat cunoștință într'adevăr de termen;

Că în cazul nostru de față, deși se vede că pentru termenul efectuării expertizei primarul a fost încunoștiințat de expert prin scrisoare recomandată de a pune în vedere locuitorilor din obștia Albile, ziua când dânsul va veni la fața locului, totuși cu nimic nu se dovedește că într'adevăr primarul a adus la cunoștința obștiei conținutul acestei scrisori recomandate;

Că deci, expertiza făcută în ast-fel de condițiuni fără citarea legalmente a pârâtei obștiei, este nulă, așa că incidentul ridicat fiind întemeiat urmează a se admite.

Pentru aceste motive, redactate de d. judecător supleant L. R. Opreanu, Tribunalul, anulează raportul, etc., etc.

(ss) Dionisie Ionescu, L. R. Opreanu

Grefier (s) Ciovărnachi